

**Dosar nr. (...)/(...)/(...)**

*Ședința publică din 13 decembrie 2018*

(...) - Președinte  
(...) - Judecător  
(...) - Judecător

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – DNA - a fost reprezentat de procuror (...).

Pe rol soluționarea cauzei penale având ca obiect apelurile declarate de (...), de inculpații (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) și (...), de părțile civile (...), (...), (...)și (...), precum și de partea responsabilă civilmente (...) împotriva sentinței penale nr. 72 din data de 28 iunie 2018 a Curții de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru Cauze cu Minori și de Familie, pronunțată în dosarul nr. (...)/(...)/(...).

La apelul nominal, făcut în şedinţă publică, s-au prezentat *apelanţii inculpaţi* (...), asistat de apărători aleşi, avocaţi (...)şi (...)şi, de apărător desemnat din oficiu, avocat (...), (...), asistat de apărător ales, avocat (...)şi, de apărător desemnat din oficiu, avocat (...), (...), asistat de apărător ales, avocat (...)şi, de apărător desemnat din oficiu, avocat (...), (...), asistată de apărător ales, avocat (...)şi, de apărător desemnat din oficiu, avocat (...), (...), asistat de apărător ales, avocat (...) şi, de apărător desemnat din oficiu, avocat (...), (...), asistată de apărător ales, avocat (...)şi, de apărător desemnat din oficiu, avocat (...), (...), asistat de apărător ales, avocat (...)şi, de apărător desemnat din oficiu, avocat (...), (...), asistat de apărător ales, avocat (...)şi, de apărător desemnat din oficiu, avocat (...), (...), asistat de apărător ales, avocat Cătălin Niţă, în substituirea doamnei avocat (...)şi, de apărător desemnat din oficiu, avocat (...), precum şi *apelanţii intimaţi inculpaţi* (...), asistat de apărător ales, avocat (...)şi, de apărător desemnat din oficiu, avocat (...)şi (...), asistat de apărători aleşi, avocat (...)şi avocat (...)şi, de apărător desemnat din oficiu, avocat (...).

Au lipsit *apelantul inculpat* (...), reprezentat de apărător ales, avocat (...)și, de apărător desemnat din oficiu, avocat (...), *apelantele – părți civile* (...), (...), (...),

reprezentat de consilier juridic (...)și (...), reprezentată de consilier juridic (...), precum și *apelanta parte responsabilă civilmente* (...), reprezentată de apărători aleși, avocați (...)și (...).

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către magistratul asistent, care a învederat Înaltei Curți următoarele:

- prin încheierea din data de 05 decembrie 2018, cu majoritate a fost respinsă excepția formulată de apelantul inculpat (...), de nelegală constituire a instanței;
- la data de 11 decembrie 2018, apelantul inculpat (...)a transmis prin fax cererea de probatorii;
- prezentul termen a fost acordat în vedere audierii inculpaților care au precizat că vor da o declarație în fața instanței de apel.

La interpelarea Înaltei Curți de a se preciza dacă sunt cereri prealabile, *apărătorul ales al apelantului inculpat* (...)a formulat, în temeiul dispozițiilor art. 64 și art. 67 Cod de procedură penală, cerere de recuzare a domnului judecător (...), având în vedere că acesta, în calitate de judecător de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel Ploiești, în ședința din data de 06 august 2015, a procedat la verificarea legalității și temeiniciei măsurilor preventive dispuse față de inculpați.

Cu încuviințarea Înaltei Curți, a depus la dosarul cauzei cererea de recuzare formulată.

De asemenea, *apărătorul ales al apelantului inculpat* (...), *avocat* (...), cu încuviințarea Înaltei Curți, a depus la dosarul cauzei cerere de recuzare a domnului judecător (...), însoțită de încheierea din data de 06 august 2015 a Curții de Apel Ploiești – Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, pronunțată în dosarul nr. (...)/(...)/(...).

Față de această cerere de recuzare formulată de apărătorii aleși ai inculpaților (...)și (...), *reprezentantul Ministerului Public* a arătat că dorește să verifice încheierea la care a făcut referire apărarea, în dosarul de fond.

*Înalta Curte* a suspendat ședința de judecată pentru zece minute, pentru a da posibilitatea reprezentantului Ministerului Public să studieze actele depuse.

*După reluarea ședinței, Înalta Curte* a pus în discuție cererea de recuzare formulată de apărătorii aleși ai inculpaților (...)și (...).

*Reprezentantul Ministerului Public*, în conformitate cu dispozițiile art. 68 alin. 2 Cod de procedură penală, a solicitat trimiterea cererii de recuzare completului competent. acordarea posibilității de soluționare a cererii de recuzare.

*Înalta Curte* a suspendat ședința de judecată pentru cincisprezece minute, în vederea soluționării cererii de recuzare.

*După reluarea ședinței, din dispoziția președintelui completului de judecată, magistratul asistent* a dat citire minutei, prin care a fost respinsă ca nefondată cererea de recuzare a domnului judecător (...)formulată de apărătorii aleși ai inculpaților (...)și (...).

La interpelarea Înaltei Curți de a se preciza dacă mai sunt alte cereri prealabile de formulat, *apărătorul ales al apelantului inculpat (...), avocat (...)*, referitor la situația anterioară care viza o cerere de recuzare, precum raportat și la o împrejurare care în opinia apărării atrăgea abținerea judecătorului, a solicitat ca în conformitate cu prevederile art. 64 alin. 1 lit. f) Cod de procedură penală, să se ia act de faptul că înțelege să formuleze cerere de recuzare a domnului judecător (...). În susținerea acestei cereri, a făcut referire la soluția dată în această cauză, cu privire la lipsa competenței funcționale a procurorului din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, raportat la împrejurarea în care la același termen, într-un număr de alte patru cauze, a fost admisă această excepție, cu participarea domnului judecător și, a invocat totodată Hotărârea nr. 26 din 27 septembrie 2016 a Colegiului de Conducere al Curții de Apel Ploiești, prin care a fost înființat Completul 15 Dlpa – magistrat (...) și Completul 16 DLpa - magistrat (...), și, de asemenea, Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, nr. 506 din 15 mai 2018, conform căreia, raportându-ne și la site-ul Curții de Apel Ploiești, în cadrul acestei instanțe, la ora actuală, funcționează la Secția a II a Civilă de contencios administrativ și fiscal, magistratul (...), promovată de la Judecătoria Câmpina.

Având în vedere elementele anterior menționate, cu privire la dosarul nr. (...)/(...)/(...), raportat și la soluțiile date de Completul nr. 9 la termenul din data de 05 decembrie 2018 în cauzele nr. (...)/(...)/(...), nr. (...)/(...)/(...) și nr. (...)/(...)/(...), în care au fost admise excepțiile de necompetență funcțională a procurorului din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, a solicitat a se avea în vedere că înțelege să formuleze cerere de recuzare a domnului judecător (...). În opinia apărării, la acest moment, în mod evident raportându-ne și la soluția anterioară dată cu privire la necompetența procurorului din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, există suspiciunea rezonabilă că imparțialitatea judecătorului este afectată. Or, pentru a putea beneficia în mod efectiv și real de aplicarea prevederilor art. 6 CEDO și, a dispozițiilor constituționale în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, precum și în vederea protejării intereselor părților din această procedură, se impune formularea acestei cereri de recuzare a domnului judecător (...).

Cu încuviințarea Înaltei Curți, a depus la dosarul cauzei înscrisurile la care a făcut referire anterior.

În continuare, *Înalta Curte* i-a explicat apărătorului ales al apelantului inculpat (...), avocat (...), că în cele patru cauze la care a făcut referire anterior, decizia respectivă a fost luată cu majoritate, acesta fiind în minoritate, precum și că este o chestiune de drept și, nu una de fapt.

În raport cu cele învederate de *Înalta Curte*, *apărătorul ales al apelantului inculpat (...), avocat (...)*, a arătat că are cunoștință de măsurile dispuse în celelalte dosare și, că tocmai opinia majoritară a magistraților Înaltei Curți, conduce la necesitatea formulării cererii.

Față de noua cerere de recuzare formulată de apărătorul ales al apelantului inculpat (...), avocat (...)și, întemeiată pe alte aspecte față de cele expuse anterior, *reprezentantul Ministerului Public* a solicitat a se trimitte cererea completului competent în vederea soluționării acesteia.

*Înalta Curte* a suspendat ședința de judecată pentru cinsprezece minute în vederea soluționării cererii de recuzare formulată de apărătorul ales al apelantului inculpat (...), avocat (...).

La interpelarea *Înaltei Curți*, *apărătorul ales al apelantului inculpat (...), avocat (...)*, a arătat că nu a formulat această cerere de recuzare și în scris.

*După reluarea ședinței*, din dispoziția președintelui completului de judecată, *magistratul asistent* a dat citire minutei prin care a fost respinsă ca nefondată cererea de recuzare a domnului judecător (...)formulată de apărătorul ales al inculpatului (...).

La interpelarea *Înaltei Curți* de a se preciza dacă mai sunt alte cereri prealabile de formulat, *apărătorul ales al apelantului inculpat (...), avocat (...)*, raportat la soluția dată în ceea ce privește excepția formulată de către apelantul inculpat (...), de nelegală constituire a instanței și, având în vedere elementele anterior menționate și practica *Înaltei Curți* de Casație și Justiție în cauze similare, a invocat excepția de necompetență funcțională a procurorului din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, excepție care nu a fost invocată anterior în prezenta cauză, în considerarea aspectelor puse în discuție la termenul anterior.

Pe cale de consecință, a solicitat a se dispune inclusiv emiterea unei adrese către Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, a Parchetului de pe lângă *Înalta Curte* de Casație și Justiție, pentru a se face aplicarea dispozițiilor art. 88<sup>8</sup> din Legea nr. 304/2004, având în vedere faptul că prin prevederile cuprinse în art. 88<sup>1</sup> și art. 88<sup>8</sup> din Legea nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 s-a stabilit în mod imperativ și, cu aplicare imediată, faptul că participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența secției, se asigură de procurori din cadrul Secției Judiciare a Parchetului de pe lângă *Înalta Curte* de Casație și Justiție, sau de către procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei. În același timp, conform OUG nr. 90/2018 din 10 octombrie 2018, privind unele măsuri pentru operaționalizarea secției respective, s-a prevăzut faptul că aceasta va fi funcțională începând cu data de 23 octombrie 2018.

Dat fiind faptul că normele legale sunt de imediată aplicare, precum și având în vedere practica constantă a *Înaltei Curți* de Casație și Justiție cu privire la admiterea acestei excepții și, Decizia Curții Constituționale nr. 302 din 04 mai 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 alin. (1) lit. b Cod de procedură penală, a solicitat admiterea excepției formulate.

Cu încuviințarea *Înaltei Curți*, a depus la dosarul cauzei excepția de necompetență funcțională a procurorului din cadrul Direcției Naționale Anticorupție pentru a fi avută în vedere de către instanță, Decizia Curții Constituționale a

României la care a făcut referire anterior, precum și soluțiile dispuse de către Completul 9 al Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția penală în cauze similare.

Față de excepția formulată de apărătorul ales al apelantului inculpat (...), avocat (...), *reprezentantul Ministerului Public* a arătat că, astfel cum aceasta a fost susținută la prezentul termen de judecată, în opinia sa, are un caracter identic, fiind evidențiate aspecte similare cu cea soluționată la data de 05 decembrie 2018, respectiv faptul că vizează punctul de vedere al apărării cu privire la lipsa competenței funcționale a procurorului din cadrul Direcției Naționale Anticorupție de a participa la cercetarea judecătorească în prezenta cauză.

Din punctul său de vedere, singurul aspect de noutate ar fi solicitarea de a fi întocmită o adresă către Secția de investigare a infracțiunilor de corupție săvârșite de către magistrați, pentru expunerea unui punct de vedere, prin invocarea în mod concret a dispozițiilor art. 88<sup>8</sup> din Legea nr. 304/2004, astfel cum aceasta a fost modificată, fiind aspecte de nuanță, care țin de o competență a organului de urmărire penală în cauzele instrumentate, sau date în competența acestei Secții.

Opinia Parchetului a fost deja exprimată la termenul anterior de judecată. Prin urmare, punctul său de vedere nu poate fi decât în sensul lămuririi acestui aspect, având în vedere și practica Înaltei Curți de Casație și Justiție. În condițiile în care însă i se solicită o opinie concretă, aceasta nu poate fi decât în sensul celor exprimate de către reprezentantul Direcției Naționale Anticorupție, la termenul anterior.

Dat fiind modul în care se cristalizează practica Înaltei Curți de Casație și Justiție în acest sens, a solicitat a se da curs cererii de a fi întocmită și o adresă către această Secție, făcând parte din Parchetul General, care, de altfel, a exprimat un anumit punct de vedere cu privire la acest aspect. În ceea ce privește Decizia nr. 302 a Curții Constituționale a României, învederată de apărare, a susținut că aceasta se referă la o competență a organului de urmărire penală, în prezenta cauză competența organului de urmărire penală neputând fi pusă sub semnul îndoielii, fiind vorba de o cauză instrumentată de Direcția Națională Anticorupție și, deferită instanței de judecată.

Singurul aspect care poate fi pus în discuție la termenul prezent este dacă în această cauză, în calea de atac a apelului, poate participa sau nu un procuror al Direcției Naționale Anticorupție, sau un procuror din cadrul Secției judiciare a Parchetului General.

*Înalta Curte* s-a retras pentru a delibera cu privire la excepția invocată de către apărătorul ales al apelantului inculpat (...), avocat (...).

*După reluarea ședinței, Înalta Curte*, având în vedere reiterarea excepției formulată și, apreciind că în cauză există o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea cauzei, a pus în discuția părților necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

*Reprezentantul Ministerului Public*, având în vedere stadiul procesual al cauzei, precum și chestiunea de drept care a fost reiterată și la acest termen de judecată, vizând competența funcțională a procurorului ca participant în cadrul procesului penal, a arătat că este de acord cu sesizarea Completului Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

*Apărătorul ales al apelantului inculpat (...)* a arătat că este de acord cu soluția propusă de instanță, care este una justă și a solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea acestor probleme de drept

*Apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...)* și, în substituirea apărătorului ales al apelantului inculpat (...), avocat (...) a precizat de asemenea că este de acord cu sesizarea Completului Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

*Apărătorul ales al apelantului inculpat (...)* a formulat concluzii de sesizare a completului competent pentru dezlegarea chestiunilor de drept

*Apărătorul ales al apelantului inculpat (...)* a susținut concluziile formulate de antevoribitorii săi.

*Apărătorul ales al apelantului inculpat (...)* a apreciat că se impune în mod evident sesizarea completului competent, în vederea soluționării acestei probleme de drept.

*Apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...)* a arătat că este de acord cu această sesizare, însă cu o solicitare suplimentară, respectiv ca în încheierea instanței să se vizeze nu numai situația expusă în art. 88<sup>8</sup> din Legea nr. 304/2004, ci acea situație prin coroborare cu dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. c<sup>2</sup> din OUG nr. 43/2002, care stabilește atribuțiile Direcției Naționale Anticorupție, printre care se numără participarea la ședințele de judecată potrivit legii. În opinia apărării, aceste două texte de lege ar trebui coroborate.

A opinat că prin coroborarea celor două texte de lege se ajunge într-adevăr la concluzia că procurorul din cadrul Direcției Naționale Anticorupție nu are competență funcțională în cauze care sunt în competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, tocmai datorită acestei chestiuni prevăzute expres în OUG nr. 43/2002.

*Apărătorul ales al apelantei inculpate (...)* a apreciat că este oportun și legitim a se sesiza completul competent pentru dezlegarea chestiunilor de drept, cu toate consecințele de rigoare.

*Apărătorul ales al apelantului inculpat (...)* a precizat de asemenea că este de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

*Apărătorul ales al apelantului inculpat (...)* a formulat concluzii de sesizare a completului competent pentru dezlegarea chestiunilor de drept, constatând îndeplinite condițiile procesuale reglementate de dispozițiile art. 475 Cod de procedură penală,

cu două amendamente. În cadrul formulării chestiunii, a solicitat a se avea în vedere pe lângă dispozițiile evocate de către colegul său, domnul avocat (...) și, dispozițiile la care s-a făcut referire în considerentele încheierii din 05 decembrie 2018, respectiv textul de drept comun, art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 și, totodată opinia apărării în sensul că norma care a declanșat ridicarea chestiunii, respectiv art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea de organizare judiciară, este o normă de organizare judiciară și, nu de competență dacă ne raportăm la trihotomia normelor de procedură penală.

Rațiunea este aceea că, întregul act normativ în sine după cum îi spune și numele materiei, se referă la organizarea judiciară, el conține într-adevăr și norme de competență, dar în cazul acesta nu vorbim de competența funcțională a unui procuror de a participa la ședința de judecată pe care nimeni nu o pune la îndoială și nu o combate. A considerat că răspunsul la întrebarea care anume procuror este îndrituit să intre în constituirea instanței în sensul dispozițiilor procedurii penale este o chestiune reglementată de o normă de organizare judiciară, vizează materia organizării judiciare și, nu a competenței funcționale a reprezentantului Ministerului Public. Oricum, această opinie a apărării nu influențează textul chestiunii pe care instanța o va deferi spre competență soluționare Înaltei Curți.

În continuare, *Înalta Curte* a pus în discuție necesitatea suspendării judecării prezentei cauze până la soluționarea acestei chestiuni prealabile.

*Reprezentantul Ministerului Public* s-a opus suspendării judecării prezentei cauze până la soluționarea acestei chestiuni prealabile, având în vedere că există posibilitatea soluționării cauzei într-un termen rezonabil și, dat fiind numărul cauzelor aflate în aceeași situație și, interesul instanței de judecată de a pronunța o soluție cu celeritate în acest domeniu.

*Apărătorul ales al apelantului inculpat* (...) a formulat concluzii de suspendare a soluționării cauzei până la rezolvarea chestiunii de către instanța competentă, pornind de la următorul raționament foarte simplu, respectiv: dacă în opinia majoritară a acestui complet, problema evocată de dispozițiile art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004 reglementează o competență funcțională a procurorului de ședință, atunci în funcție de această calificare, și anume dacă este o problemă de competență sau de organizare, diferă și mecanismul sancționator în situația în care norma este încălcată. A apreciat că aceasta este rațiunea pentru care este oportună suspendarea judecării cauzei, respectiv tocmai datorită împrejurării că trebuie reglementată, ca efect al rezolvării chestiunii, natura normei, instanța neputând să purceadă la soluționarea acestei cauze cu instanța nelegal constituită, cu un procuror care nu poate participa la judecată în condițiile legii.

*Apărătorul ales al apelantului intimat inculpat* (...) a formulat concluzii de suspendare a judecării prezentei cauze până la pronunțarea hotărârii prealabile, întrucât în opinia sa doar procurorul competent și, cu aptitudine deplină de a participa la ședința de judecată, ar putea pune concluzii cu privire la probele care urmează a fi administrate în apel, în caz contrar, în măsura în care s-ar constata că procurorul din

cadrul Direcției Naționale Anticorupție nu ar fi competent, s-ar ivi o problemă pe această chestiune. Totodată, a susținut că se impune a se avea în vedere specificul cauzei și faptul că, chiar și în etapa audierii inculpaților, etapă cu care demarează cercetarea judecătorească în apel, este importantă modalitatea în care chiar procurorul, respectiv procurorul investit legal, va putea adresa întrebări inculpaților.

*Apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...)* și, în substituirea *apărătorului ales al apelantului inculpat (...)*, *avocat (...)* a apreciat că suspendarea judecării cauzei, este nu doar legală, ci este și oportună, având în vedere tot ceea ce s-a precizat până la acest moment.

*Apărătorul ales al apelantului inculpat (...)* a formulat concluzii de suspendare a judecării cauzei și în baza argumentelor expuse de către colegii săi.

*Apărătorul ales al apelantului inculpat (...)* a apreciat că se impune suspendarea judecării cauzei, cu toate că aceasta nu este obligatorie.

*Apărătorul ales al apelantului inculpat (...)*, în baza dispozițiilor art. 476 alin. (2) Cod de procedură penală, a solicitat a se dispune suspendarea judecării acestei cauze până la pronunțarea de către instanța supremă asupra unor chestiuni de drept.

*Apărătorul ales al apelantei inculpate (...)* a susținut că în mod evident această măsura este necesară, întrucât în caz contrar s-ar ajunge la lipsa continuității judecării, iar suspendarea este o măsură legitimă în asemenea condiții.

*Apărătorul ales al apelantului inculpat (...)* a apreciat că se impune suspendarea judecării prezentei cauze și, a ridicat întrebarea ce se va întâmpla cu toată cercetarea judecătorească derulată cu un procuror care nu ar fi competent, în măsura în care completul care va soluționa excepția ridicată de către colegul său, o va admite.

*Apărătorul ales al apelantei inculpate (...)* a formulat concluzii de suspendare a judecării cauzei, având în vedere chestiunea pusă în discuție și, întemeiată pe dispozițiile art. 475 Cod de procedură penală. Prin urmare, a apreciat că suspendarea judecării cauzei, deși este facultativă, astfel cum a arătat și colegul său, se impune în această cauză pentru că, în caz contrar, consecințele ar fi de natură să conducă la anularea actelor care s-au efectuat până la data la care cauza va fi reluată după ce va fi soluționată chestiunea de drept.

*Apărătorul ales al apelantului inculpat (...)*, *avocat (...)*, a formulat concluzii de suspendare a judecării cauzei.

*Apărătorul ales al apelantului inculpat (...)* a solicitat de asemenea suspendarea judecării cauzei.

În continuare, *apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...)*, față de practica contradictorie a Înaltei Curți de Casație și Justiție vizavi de acest aspect, a înțeles să invoce excepția de neconstituționalitate a sintagmei „de competența secției” din textul art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004, întemeiat pe prevederile art. 1 alin. (5) și art. 20 din Constituția României, coroborat cu art. 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, sub aspectul previzibilității și accesibilității legii penale. În



repetate cazuri, Curtea Europeană, față de împrejurarea că niciun text de lege nu poate fi pe deplin cuprinzător pentru toate situațiile de drept, acceptă ipotezele în care există clarificări jurisprudențiale. Cu toate acestea, în măsura în care există interpretări contradictorii care provin chiar de la instanța supremă, este evident că textul, cel puțin pentru justițiabilul de rând, este lipsit de previzibilitate, neînțelegându-se în opinia sa, și aceasta fiind și chestiunea, dacă sintagma „de competența secției” se referă la cauze care se află *de plano* în competența acestei Secții, sau la cauze în care această Secție a fost sesizată și, eventual a emis rechizitorii.

Referitor la admisibilitatea excepției, a opinat în sensul că aceasta este pe deplin admisibilă, fiind îndeplinite toate condițiile prevăzute de Legea nr. 47/1992, respectiv:

- între textul în discuție și modul de soluționare a cauzei există o strânsă legătură;

- este invocată de către o parte;

- Curtea Constituțională nu s-a pronunțat asupra acesteia în sensul admiterii unei excepții anterioare.

De asemenea, a arătat că în măsura în care Înalta Curte va amâna pronunțarea cu privire la cererea de sesizare a Curții Constituționale la care a făcut referire anterior, va depune și concluzii scrise la dosarul cauzei, excepția fiind formulată oral în fața instanței.

Față de cererea de sesizare a Curții Constituționale formulată de apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...), *apărătorii aleși ai părților*, având pe rând cuvântul, au formulat concluzii de admitere a acesteia.

*Reprezentantul Ministerului Public* a susținut că, dacă în prealabil concluziile sale au fost favorabile, în sensul necesității sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru lămurirea chestiunii de drept invocată anterior, cererea ulterioară de sesizare a Curții Constituționale prin care se solicită în esență a fi dată o interpretare textului de lege menționat, respectiv art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004, cu referire strictă la o anumită sintagmă, este una excesivă. În mod evident, analizând această cerere prin prisma condițiilor prevăzute de dispozițiile legale în materie, legătura cu soluționarea cauzei ar reprezenta-o chiar necesitatea lămuririi aspectului anterior menționat.

Din punctul său de vedere, referirea la sintagma „de competența secției” nu necesită o lămurire de către instanța de contencios constituțional, întrucât tocmai acest aspect urmează a fi clarificat de către Înalta Curte, făcându-se referire strictă și diferențiată la competența Secției, sau a cauzei instrumentate de această Secție.

Prin urmare, cererea de sesizare a Curții Constituționale în vederea emiterii unei decizii interpretative cu privire la un text de lege care poate fi lămurit de către instanțele de judecată îndrituite în acest sens, este nefondată și, a solicitat a se dispune respingerea acesteia.

În replică, *apărătorul ales al apelantului inculpat* (...) a arătat că cele învederate de colegul său cu privire la condițiile de admisibilitate ale sesizării nu s-au referit la conținutul sintagmei, ci la împrejurarea că atâta vreme cât a fost invocată o excepție procesuală, care încă nu a fost soluționată, respectiv cea formulată la acest termen de către apărătorul ales al apelantului inculpat (...), avocat (...), *Înalta Curte* a pus în discuția părților necesitatea sesizării completului competent pentru a dezlega o chestiune vizând acest text de lege. Este evident că acel text de lege are legătură cu soluționarea cauzei, pentru rezolvarea unui incident procedural de care depinde legala constituire a instanței de judecată, care va soluționa pe fond, în apel, cauza cu care este investită. Faptul că sintagma este sau nu clară, reprezintă apanajul exclusiv al jurisdicției de contencios constituțional și, în niciun caz, al jurisdicției de judecată investite în apel să se pronunțe pe fondul cauzei, care este doar o jurisdicție a declanșării controlului de constituționalitate, dar nu și o jurisdicție de control de constituționalitate.

În final, apărătorul ales a apreciat că, condițiile de admisibilitate sunt manifest îndeplinite, astfel cum acestea sunt reglementate de dispozițiile art. 29 din Legea nr. 47/1992.

### ÎNALTA CURTE,

*Deliberând asupra cauzei de față constată următoarele:*

Celor două cereri asupra cărora instanța urmează să se pronunțe au o condiție comună de admisibilitate și anume legătura cu fondul cauzei, fiind diferențiate de scopul diferit urmărit prin soluționarea lor. În cazul excepției de neconstituționalitate se urmărește declararea ca fiind contrar Constituției României, și, implicit, scoaterea textului criticat în afara legislației în vigoare, iar în cazul sesizării completului pentru dezlegarea unor probleme de drept unificarea practicii judiciare prin interpretarea unui text de lege în vigoare. Cele două cereri, deși au o condiție comună de admisibilitate, sunt, prin urmare, antagonice în scopul urmărit: abrogarea unui text de lege, respectiv aplicarea unui text de lege conform unei interpretări unitare. O decizie a Curții Constituționale constată neconstituționalitatea unei soluții legislative și se adresează legiuitorului, acesta fiind singurul în măsură să înlăture omisiunea de reglementare. O decizie a completului pentru dezlegarea unor probleme de drept se adresează instanțelor de judecată care vor aplica textul de lege în interpretarea dată prin decizie.

În cauză au fost invocate cu privire la aceeași problemă de drept, clarificarea sintagmei secție corespunzătoare din art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004 raportat la art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 două modalități de rezolvare, prin sesizarea completului pentru dezlegarea unor probleme de drept și prin sesizarea Curții Constituționale a României. Condiția comună este astfel cum se preciza mai sus, un text de lege de care depinde soluționarea cauzei. Evaluarea legăturii problemei de

drept cu soluționarea fondului cauzei este o condiție de admisibilitate a ambelor soluții puse în discuție (dezlegarea unei probleme de drept/exceptia de neconstituționalitate) deoarece vizează același text de lege și aceeași sintagmă, presupunând în consecință un răspuns coerent și consecvent cu privire la admisibilitatea în raport de același criteriu. Altfel spus soluția asupra legăturii cu fondul cauzei a aceleiași probleme de drept, decurgând din aceleași texte de lege, indiferent de instituția în care va fi ulterior valorificată, excepție de neconstituționalitate ori dezlegarea unei probleme de drept are caracter univoc, fie există în ambele situații, fie nu există în niciuna dintre acestea.

În speță, în opinie majoritară se apreciază că este îndeplinită condiția de admisibilitate legăturii cu fondul cauzei în ambele situații.

Cu toate acestea elementele care diferențiază cele două instituții, dezlegarea unor probleme de drept de către instanța care are în competență unificarea practicii judiciare, conform art.126 alin. (1) și (3) din Constituția României, respectiv evaluarea constituționalității unui text de lege de către Curtea constituțională, conform art.146 alin.(1) lit.d) din Constituția României, determină o soluție diferită asupra fondului celor două cereri, după cum se va preciza în cele ce urmează.

*A. Deliberând asupra sesizării completului pentru dezlegarea unor probleme de drept, constată admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit dispozițiilor art.475 C.proc.pen., motivat de faptul că:*

1. Înalta Curte este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art.408 C.proc.pen. raportat la art. 551 C.proc. pen.

Întrebarea cu care urmează a fi sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul competent pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală va fi: „În cazul infracțiunilor prevăzute de art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, dacă prin intrarea în vigoare a prevederilor art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004 încetează competența funcțională de a participa la ședința de judecată conform dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 pentru procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală, ori pentru alt procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție desemnat de conducătorul parchetului, conform art. 3 alin. (1) lit. c<sup>2</sup> din OUG nr.43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție”

De lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004 raportat la art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 depinde soluționarea fondului căii de atac.

Jurisprudența completului pentru dezlegarea unor probleme de drept nu exclude din competența acestuia nici chestiunile de procedură și nici problemele de drept care au apărut într-o cale de atac ordinară sau extraordinară. În acest sens s-a pronunțat Înalta Curte de Casație și Justiție, apreciindu-se că depinde soluționarea pe fond a cauzei de lămurirea unor chestiuni de drept, chiar dacă aveau ca obiect

interpretarea unor norme de procedură penală:

- în Decizia nr. 21/2016, problema de drept privea asigurarea asistenței juridice obligatorii, iar Curtea de Apel fusese investită cu soluționarea apelurilor declarate de inculpați și părțile civile, prin care, printre altele, se solicită nulitatea hotărârii instanței de fond raportat la lipsa asistenței juridice a inculpaților persoane juridice, ceea ce implica tranșarea problemei de drept ce făcea obiectul întrebării prealabile;

- în Decizia nr. 5/2015, problema de drept viza existența căii de atac, în etapa admisibilității în principiu a unei contestații în anulare;

- în Decizia 10/2017, problema viza o cauză de încetare a procesului penal, de către instanța care soluționează contestația în anulare, după admiterea în principiu a acesteia, în cazul în care instanța de apel a dezbătut și a analizat incidența cauzei de încetare a procesului penal, pentru care existau probe la dosar.

În consecință, în cauzele enumerate anterior, completul a evaluat importanța problemei de drept asupra soluției și nu faptul că problema de drept presupunea interpretarea unui text din procedura penală sau din dreptul substanțial și nici faptul că dosarul se afla într-o cale de atac ordinară ori extraordinară.

În acord cu jurisprudența citată, interpretarea unei norme care corespunde unui caz de nulitate absolută, influențează decisiv soluționarea cauzei și îndeplinește condiția de admisibilitate a sesizării completului pentru dezlegarea unei probleme de drept. În conformitate cu prevederile art. 281 alin. (1) lit. a) și d) C.proc.pen. „Determină întotdeauna aplicarea nulității încălcarea dispozițiilor privind compunerea completului de judecată și participarea procurorului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii”. Atunci când, astfel cum se solicită în cauza de față, interpretarea cu care este sesizat completul pentru dezlegarea unor probleme de drept, corespunde unui caz de nulitate absolută, legătura cu fondul cauzei apare ca fiind evidentă. Înlăturarea unei interpretări care poate conduce la un caz de nulitate absolută, prin decizia ce ar urma să fie pronunțată în unificarea practicii judiciare, este de esența legalității procedurii în care se pronunță o soluție de către instanțele de judecată. În consecință, în condițiile în care chestiunea de drept privește interpretarea unei norme legale care printr-o aplicare greșită poate conduce la constatarea unui caz de nulitate absolută, considerăm că de modul de interpretare a textelor legale menționate depinde soluționarea fondului cauzei cu care este investită instanța.

2. Chestiunea de drept enunțată este nouă, deoarece, în urma consultării jurisprudenței, s-a constatat că, asupra acesteia, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat nici printr-o hotărâre prealabilă, nici printr-un recurs în interesul legii.

3. Chestiunea de drept enunțată nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție.

## II. Expunerea succintă a cauzei

Prin rechizitoriul nr. (...)/(...)/(...) din data de 14.04.2015 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Ploiești, Curtea de Apel Ploiești a fost sesizată cu privire la inculpații:

(...), cercetat pentru săvârșirea infracțiunilor de:

- dare de mită, prevăzută de art. 290 alin. 1 Cod penal, raportat la art. 6 din Legea 78/2000, cu aplicarea art. 5 Cod penal;
- dare de mită, prev. de art. 290 alin. 1 Cod penal, cu referire la art. 6 din Legea 78/2000, cu aplic. art. 5 Cod penal;
- dare de mită prev. de art. 290 alin. 1 Cod penal, cu referire la art. 6 din Legea 78/2000 cu aplicarea art. 5 alin. 1 Cod penal;
- dare de mită, prev. de art. 290 alin. 1 Cod penal rap. la art. 6 din Legea 78/2000, cu aplic. art. 5 alin. 1 Cod penal;
- cumpărare de influență, prev. de art. 292 alin. 1 Cod penal, cu referire la art. 6 din Legea 78/2000 și cu aplicarea art. 5 alin. 1 Cod penal ;
- constituire a unui grup infracțional organizat, prev. de art. 367 alin. 1 Cod penal cu aplic. art. 5 alin. 1 Cod penal

(...), cercetat pentru săvârșirea infracțiunilor de:

- instigare la săvârșirea infracțiunii de dare de mită, prevăzută de art. 47 C.pen coroborat cu art.290 alin 1 C.pen rap. la art. 6 din Legea 78/2000, cu aplicarea art. 5 C. pen.;
- luare de mită, prev. de art. 289 alin. 1 Cod penal cu referire la art. 6 din Legea 78/2000, cu aplic. art. 5 alin. 1 Cod penal;
- instigare la săvârșirea infracțiunii de fals intelectual, prev. de art. 47 Cod penal rap. la art. 321 alin. 1 Cod penal, cu aplic. art. 5 alin. 1 Cod penal;
- fals intelectual, prev. de art. 321 alin. 1 Cod penal, cu aplic. art. 5 alin. 1 Cod penal;
- abuz în serviciu, prev. de art. 13<sup>2</sup> din Legea 78/2000 rap. la art. 297 alin. 1 Cod penal comb. cu art. 309 Cod penal, cu aplic. art. 35 alin. 1 Cod penal și art. 5 alin. 1 Cod penal;
- spălare de bani, prev. de art. 29 alin. 1 lit. b din Legea 656/2002, cu aplicarea art. 5 alin. 1 Cod penal cu aplicarea finală a art. 38 alin. 1 Cod penal.

(...), cercetat pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită, prev. de art. 289 alin. 1 Cod penal rap. la art. 7 lit. c din Legea 78/2000, cu aplicarea art. 5 alin. 1 Cod penal,

(...), cercetat pentru săvârșirea infracțiunilor de:

- complicitate la infracțiunea de dare de mită, prev. de art. 48 alin 1. Cod penal coroborat cu art. 290 alin. 1 Cod penal cu referire la art. 6 din Legea nr. 78/2000, cu aplic. art. 5 Cod penal;
- constituirea unui grup infracțional organizat, prev. de art. 367 alin. 1 Cod penal cu aplic. art. 5 alin. 1 Cod penal, cu aplicarea finală a art. 38 alin. 1 Cod penal.

(...), cercetat pentru săvârșirea infracțiunii de:

- trafic de influență, prev. de art. 291 alin. 1 Cod penal, cu referire la art. 6 din Legea 78/2000, cu aplicarea art. 5 alin. 1 Cod penal

(...), cercetat pentru săvârșirea infracțiunilor de:

- luare de mită, prev. de art. 289 alin. 1 Cod penal rap. la art. 7 lit. b din Legea 78/2000, cu aplic. art. 5 alin. 1 Cod penal;

- abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, prev. de art. 13<sup>2</sup> din Legea 78/2000 rap. la art. 297 alin. 1 Cod penal comb. cu art. 309 Cod penal, cu aplic. art. 5 alin. 1 Cod penal, cu aplicarea finală a art. 38 alin. 1 Cod penal.

(...), cercetat pentru săvârșirea infracțiunilor de:

- luare de mită, prev. de art. 289 alin. 1 Cod penal cu referire la art. 6 din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 5 Cod penal;

- abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, prev. de art. 13<sup>2</sup> din Legea 78/2000 rap. la art. 297 alin. 1 Cod penal comb. cu art. 309 Cod penal, cu aplic. art. 35 alin. 1 Cod penal și art. 5 alin. 1 Cod penal cu aplicarea finală a art. 38 alin. 1 Cod penal.

(...), cercetată pentru săvârșirea infracțiunii de:

- instigare la infracțiunea continuată de abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, prev. de art. 47 Cod penal rap. la art. 13<sup>2</sup> din Legea 78/2000 rap. la art. 297 alin. 1 Cod penal comb. cu art. 309 Cod penal, cu aplic. art. 35 alin. 1 Cod penal și art. 5 alin. 1 Cod penal;

(...), cercetată pentru săvârșirea infracțiunilor de:

- fals intelectual, prevăzută de art. 321 alin. 1 Cod penal, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal și art. 5 alin. 1 Cod penal;

- uz de fals, prevăzută de art. 323 teza a I-a Cod penal, cu aplicarea art. 5 alin. 1 Cod penal;

- abuz în serviciu, prevăzută de art. 132 din Legea 78/2000 raportat la art. 297 alin. 1 Cod penal cu referire la art. 309 Cod penal, cu aplicarea art. 5 alin. 1 Cod penal, cu aplicarea finală a art. 38 alin. 1 și 2 Cod penal.

(...), cercetat pentru săvârșirea infracțiunii de:

- spălare de bani, prev. de art. 29 alin. 1 lit. b) din Legea 656/2002, cu aplicarea art. 5 alin. 1 Cod penal.

(...), cercetat pentru săvârșirea infracțiunilor de:

- efectuare de operațiuni financiare, ca acte de comerț, incompatibile cu funcția, atribuția sau însărcinarea pe care o îndeplinește o persoană ori încheierea de tranzacții financiare, utilizând informațiile obținute în virtutea funcției, atribuției sau însărcinării sale, prev. de art. 12 lit. a) teza a II-a din Legea 78/2000;

- constituire a unui grup infracțional organizat, prev. de art. 367 alin. 1 Cod penal cu aplic. art. 5 alin. 1 Cod penal cu aplicarea finală a art. 38 alin. 1 Cod penal.

(...), cercetat pentru săvârșirea infracțiunilor de:

- fals în înscrisuri sub semnătură privată, prev. de art. 322 alin. 1 Cod penal, cu aplic. art. 5 alin. 1 Cod penal;

- constituire a unui grup infracțional organizat, prev. de art. 367 alin. 1 Cod penal cu aplic. art. 5 alin. 1 Cod penal, cu aplicarea finală a art. 38 alin. 1 Cod penal.

Prin sentința penală nr. 72/2018 pronunțată de Curtea de Apel Ploiești inculpații menționați au fost condamnați pentru infracțiunile ce fac obiectul sesizării.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel (...), de inculpații (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) și (...), de părțile civile (...), (...), (...) și (...), precum și de partea responsabilă civilmente (...).

Cauza a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 21.08.2018, sub numărul (...)/(...)/(...).

La data de 23.07.2018 a intrat în vigoare Legea nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, fiind înființată prin acest act normativ Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Prin art. 88<sup>8</sup> din Legea nr. 304/2004 modificată și completată s-au stabilit atribuțiile secției menționate respectiv: „Atribuțiile Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție sunt următoarele:

a) efectuarea urmăririi penale, în condițiile prevăzute în Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, pentru infracțiunile aflate în competența sa;

b) sesizarea instanțelor judecătorești pentru luarea măsurilor prevăzute de lege și pentru judecarea cauzelor privind infracțiunile prevăzute la lit. a);

c) constituirea și actualizarea bazei de date în domeniul infracțiunilor aflate în domeniul de competență;

d) exercitarea altor atribuții prevăzute de lege.

(2) Participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența secției se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de către procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.”.

La termenul din 15.11.2018 apărătorul ales al apelantului inculpat (...) a invocat excepția de nelegală constituire a instanței, prin raportare la dispozițiile art. 351 alin. (1) Cod de procedură penală, precum și prevederile art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 207/2018.

Prin încheierea din data de 05.12.2018, cu majoritate a fost respinsă excepția formulată de apelantul inculpat (...), de nelegală constituire a instanței.

La termenul din 13.12.2018 excepția menționată anterior a fost invocată de inculpatul, fiind invocate motive suplimentare.

**III. Punctele de vedere cu privire la dezlegarea chestiunii de drept,** astfel cum au fost exprimate oral, cu ocazia dezbaterilor desfășurate pe acest aspect în ședința publică din data de 13 decembrie 2018.

*Reprezentantul Ministerului Public* a arătat că este de acord cu sesizarea Completului Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

*Apărătorii aleși ai apelanților inculpați (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) și apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...)* au arătat că sunt de acord cu sesizarea Completului Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

*Apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...)* a arătat că este de acord cu sesizarea, însă cu o solicitare suplimentară, respectiv ca în încheierea instanței să se vizeze nu numai situația expusă în art. 88<sup>8</sup> din Legea nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004, ci acea situație prin coroborare cu dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. c<sup>2</sup> din OUG nr. 43/2002, care stabilește atribuțiile Direcției Naționale Anticorupție, printre care se numără participarea la ședințele de judecată potrivit legii.

A opinat că prin coroborarea celor două texte de lege se ajunge într-adevăr la concluzia că procurorul din cadrul Direcției Naționale Anticorupție nu are competență funcțională în cauze care sunt în competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, tocmai datorită acestei chestiuni prevăzute expres în OUG nr. 43/2002.

*Apărătorul ales al apelantului inculpat (...)* a formulat concluzii de sesizare a completului competent pentru dezlegarea chestiunilor de drept, constatând îndeplinite condițiile procesuale reglementate de dispozițiile art. 475 C. proc. pen., cu două amendamente. În cadrul formulării chestiunii, a solicitat a se avea în vedere și dispozițiile la care s-a făcut referire în considerentele încheierii din 05 decembrie 2018, respectiv textul de drept comun, art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 și, totodată opinia apărării în sensul că norma care a declanșat ridicarea chestiunii, respectiv art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004, este o normă de organizare judiciară și, nu de competență dacă ne raportăm la trihotomia normelor de procedură penală.

Rațiunea este aceea că, întregul act normativ în sine, se referă la organizarea judiciară, astfel că a considerat că răspunsul la întrebarea care anume procuror este îndrituit să intre în constituirea instanței în sensul dispozițiilor procedurii penale este o chestiune reglementată de o normă de organizare judiciară, vizează materia organizării judiciare și, nu a competenței funcționale a reprezentantului Ministerului Public.

#### **IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată**

##### **1. Redarea normelor de drept interne apreciate a fi relevante în speță**



### **Articolul 67 din Legea nr.304/2004**

(1) Procurorul participă la ședințele de judecată, în condițiile legii, și are rol activ în aflarea adevărului.

(2) Procurorul este liber să prezinte în instanță concluziile pe care le consideră întemeiate, potrivit legii, ținând seama de probele administrate în cauză. Procurorul poate contesta la Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii intervenția procurorului ierarhic superior, pentru influențarea în orice formă a concluziilor.

(3) În procesele penale, la ședința de judecată participă procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală ori alt procuror desemnat de conducătorul parchetului.

### **Articolul 88<sup>8</sup> din Legea nr.304/2004**

(1) Atribuțiile Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție sunt următoarele:

a) efectuarea urmăririi penale, în condițiile prevăzute în Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, pentru infracțiunile aflate în competența sa;

b) sesizarea instanțelor judecătorești pentru luarea măsurilor prevăzute de lege și pentru judecarea cauzelor privind infracțiunile prevăzute la lit. a);

c) constituirea și actualizarea bazei de date în domeniul infracțiunilor aflate în domeniul de competență;

d) exercitarea altor atribuții prevăzute de lege.

(2) Participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența secției se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de către procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.

### **2. Prezentarea jurisprudenței proprii instanțe:**

În jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost identificate încheieri prin care problema de drept a fost soluționată diferit.

Astfel, în sensul participării procurorului Direcției Naționale Anticorupție în cauzele în care sunt judecați judecători și procurori completele legal investite au dispus în dosarele nr. (...)/(...)/(...), nr. (...)/(...)/(...)/(...) și nr. (...)/(...)/(...)/(...). În sensul emiterii unei adrese către Procurorul General al României spre a desemna fie un procuror din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, fie un procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție s-a dispus în dosarul nr. (...)/(...)/(...) al Completului de 5 Judecători din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În sens contrar, în sensul dispunerii participării unui procuror din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție completele investite au dispus în dosarele nr. (...)/(...)/(...), nr. (...)/(...)/(...), nr. (...)/(...)/(...) și nr. (...)/(...)/(...).

### **3. Opinia majoritară motivată a completului**

*În cazul infracțiunilor prevăzute de art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, prin intrarea în vigoare a prevederilor art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004 nu încetează competența funcțională de a participa la ședința de judecată conform dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 pentru procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală, ori pentru alt procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție desemnat de conducătorul parchetului, conform art. 3 alin. (1) lit. c<sup>2</sup> din OUG nr.43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție.*

În cauzele în care urmărirea penală a fost realizată de către procurorul din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, sesizarea instanței fiind realizată prin rechizitoriul acestei direcții, participarea în ședințele de judecată se realizează, în conformitate cu prevederile art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004, de către procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală ori alt procuror din cadrul Direcției naționale Anticorupție, desemnat de conducătorul Parchetului, dintre cei care au competență potrivit *conform art. 3 alin. (1) lit. c<sup>2</sup> din OUG nr.43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție.*

### ***În sensul opiniei, aducem următoarele argumente logico-juridice:***

Interpretarea textelor legale care reglementează participarea procurorului la ședința de judecată, aspect care vizează competența funcțională a acestuia, se impune a fi realizată, în primul rând, prin stabilirea raportului între norma generală și norma specială.

Norma cuprinsă în art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 reprezintă în mod evident norma generală, în raport cu prevederile art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004, care reprezintă o normă cu caracter special, în raport cu aceea generală.

Prin primul text legal se stabilește cu caracter general: „În procesele penale, la ședința de judecată, poate participa procurorul care a efectuat urmărirea penală sau alt procuror desemnat de conducătorul parchetului”.

Cel de-al doilea text legal stabilește: „Participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența secției se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de către procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei”.

Din analiza coroborată a celor două texte legale rezultă faptul că regula instituită de legiuitor, cu caracter general, este aceea a participării în procesele

penale, la ședințele de judecată, a procurorului care a efectuat urmărirea penală sau a unui alt procuror din cadrul aceluiași parchet, excepția instituită vizând cauzele în care urmărirea penală a fost realizată de procurori din cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, secție înființată prin Legea nr.207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, caz în care, participarea în ședința de judecată, în cauzele de competența secției, se asigură de procurori de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau, după caz, de procurori de la parchetele de pe lângă instanța investită cu soluționarea cauzei.

Rațiunea instituirii acestei excepții rezidă în mod evident în structura și competența secției nou înființate, în condițiile în care în conformitate cu prevederile art.88<sup>2</sup> alin. (3) din Legea nr. 304/2004: „Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție funcționează cu un număr de 15 posturi de procuror.”, iar potrivit prevederilor art. 88<sup>1</sup> alin. (1) din același act normativ, secția are „competența exclusivă de a efectua urmărirea penală pentru infracțiunile săvârșite de judecători și procurori, inclusiv judecătorii și procurorii militari și cei care au calitatea de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii”.

În condițiile în care, potrivit prevederilor art. 38 alin. (1) lit. c) C.proc.pen., „Curțile de apel judecă în primă instanță infracțiunile săvârșite de judecătorii de la judecătorii, tribunale și procurorii de la parchetele care funcționează pe lângă aceste instanțe”, procurorii încadrați la această secție nou înființată nu ar fi putut asigura participarea la ședințele de judecată la toate curțile de apel din țară în cauzele de competența secției și în care urmărirea penală a fost efectuată de către procurori din secție.

S-a impus, pe cale de consecință, instituirea unei excepții de la regula generală, din considerente de ordin practic, în sensul că în acest cauze participă în ședințele de judecată procurorii de la parchetele de pe lângă curțile de apel, iar în cazul Înaltei Curți de Casație și Justiție, procurorii de la Secția judiciară a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și nu procurorul care a efectuat urmărirea penală, ori procurorul desemnat de conducătorul parchetului.

Per a contrario, în măsura în care urmărirea penală nu a fost efectuată de către procurori din cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, nu există elemente care să justifice concluzia referitoare la obligativitatea aplicării imediate a prevederilor art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004, în sensul participării la ședințele de judecată a altor procurori decât cei care au efectuat urmărirea penală sau desemnați de conducătorul parchetului, rațiunea legiuitorului în instituirea acestei excepții fiind în mod evident una cu caracter practic, fără ca excepția instituită să modifice competența funcțională a procurorului de a susține acuzarea în măsura în care a efectuat urmărirea penală.

## **V. Dispozițiile completului de judecată**

În majoritate, față de considerentele anterior expuse, constatând, în prealabil, admisibilitatea procedurii, potrivit art.475 din Codul de procedură penală, va dispune, în temeiul art.476 alin.(1) din Codul de procedură penală sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept anterior menționate.

De asemenea, întrucât în speță nu a fost începută cercetarea judecătorească, iar stabilirea participării procurorului din partea din cadrul Direcției Naționale Anticorupție ori din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prezintă importanță pentru pronunțarea unei hotărâri care nu este susceptibilă de a fi atacată prin intermediul căii extraordinare de atac a contestației în anulare, în baza art. 476 alin. (2) C.proc.pen., în majoritate, va dispune suspendarea judecării cauzei, apreciind oportună această măsură.

***B. Deliberând cu privire la excepția de neconstituționalitate invocată de apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...), Înalta Curte constată în opinie majoritară următoarele:***

O instanța nu poate sesiza Curtea Constituțională cu cerere de tipul acelor care, potrivit legii organizare și jurisprudenței instanței de contencios constituțional, exced competenței acesteia, fiind solicitat în realitate să se interpreteze în mod unitar un text de lege și nu să se excludă un text de lege ca fiind contrar Constituției. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, dacă, sub aparența unor critici referitoare la ambiguitatea și neclaritatea textelor de lege, se solicită, în realitate, interpretarea acestora, sesizarea este inadmisibilă, întrucât o asemenea analiză excedează competenței Curții Constituționale. Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că nu este competentă să se pronunțe cu privire la aspectele ce țin de aplicarea legii: Decizia nr.357 din 22 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.406 din 9 iunie 2011, Decizia nr.785 din 17 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.79 din 3 februarie 2016, par.17, Decizia nr.145 din 17 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.437 din 10 iunie 2016, par.19, Decizia nr.698 din 29 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.163 din 6 martie 2017, par.23, Decizia nr.91 din 28 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 348 din 20 aprilie 2018 paragraful 25) aceste aspecte intrând în competența instanței judecătorești investite cu soluționarea litigiului, respectiv a celor ierarhic superioare în cadrul căilor de atac prevăzute de lege.

În plus față de cele ce preced, Înalta Curte constată că, art. 29 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, prevede că excepția de neconstituționalitate trebuie să fie ridicată în fața instanțelor de judecată, la cererea uneia dintre părți sau, din oficiu, de către instanță ori de procuror, în cauzele în care participă; să vizeze neconstituționalitatea unei legi sau

ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare; să nu aibă ca obiect prevederi constatate ca neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale și să aibă legătură cu soluționarea cauzei, în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia.

Din redactarea art. 29 din Legea nr. 47/1992 rezultă că cerințele de admisibilitate ale excepției sunt și cele de admisibilitate a cererii de sesizare a Curții cu excepția ridicată. În aplicarea acestui text de lege, instanța realizează o verificare sub aspectul respectării condițiilor legale în care excepția de neconstituționalitate, ca incident procedural, poate fi folosită, care nu echivalează cu o analiză a conformității prevederii atacate cu Constituția și nici cu soluționarea de către instanță a unui aspect de contencios constituțional, deoarece instanța nu statuează asupra temeiniciei excepției, ci numai asupra admisibilității acesteia. Se constată, așadar, că prin art.29 din Legea nr.47/1992, republicată, a fost reglementată o formă a controlului de constituționalitate, în sensul soluționării excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în fața instanțelor judecătorești. Drept urmare, prin art.29 alin.(1) din Legea nr.47/1992, republicată, a fost reglementată o condiție și, pe cale de consecință, un control de pertinență al instanței de judecată în fața căreia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, vizând constatarea că aceasta are legătură cu soluționarea cauzei.

Cu referire la condiția de admisibilitate, privind legătura cu soluționarea cauzei, aceasta privește incidența dispoziției legale a cărei neconstituționalitate se cere a fi constatată în privința soluției ce se va pronunța asupra cauzei deduse judecății, a obiectului procesului penal aflat pe rolul instanței judecătorești. Textul de lege contestat pentru neconformitate cu legea fundamentală trebuie să fie determinant în judecarea și soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată, condiție care nu poate însă să determine, doar prin ea însăși, în lipsa întrunirii cumulative a tuturor cerințelor prevăzute de lege, sesizarea Curții Constituționale.

Articolul 29 alin.(6) prevede că, dacă excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. 1, 2 sau 3, instanța respinge printr-o încheiere motivată cererea de sesizare a Curții Constituționale.

În ședința din 13 decembrie 2018, apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...) a invocat excepția de neconstituționalitate a sintagmei „de competența secției” din cuprinsul art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004, excepție întemeiată pe prevederile art. 1 alin. (5) și art. 20 din Constituția României, coroborat cu art. 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, criticând textul legal sub aspectul previzibilității și accesibilității legii penale, în sensul că sintagma „de competența secției” se referă la cauze care se află *de plano* în competența acestei Secții, sau la cauze în care această Secție a fost sesizată și, eventual a emis rechizitorii.

Față de cele învederate oral în ședința de judecată din 13 decembrie 2018, din examinarea argumentelor invocate de apărătorul ales al apelantului intimat inculpat

(...), Înalta Curte constată că obiecțiunile formulate de acesta cu privire la sintagma „de competența secției” din cuprinsul art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004, vizează interpretarea și aplicarea legii, iar nu neconstituționalitatea textului de lege invocat.

Astfel, raportat la exigențele art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit căreia „Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului”, decizia Curții Constituționale în soluționarea excepției nu ar fi de natură a produce un efect concret asupra hotărârii din judecata cauzei, câtă vreme prin excepția invocată se dorește interpretarea prevederilor menționate.

Față de cele ce preced, Înalta Curte apreciază că autorul excepției nu formulează veritabile critici de neconstituționalitate, ci este nemulțumit de eventuala interpretare și aplicare a textelor legale de către instanța de judecată. Însă aceste aspecte nu pot fi cenzurate pe calea controlului de constituționalitate exercitat de instanța de contencios constituțional, care, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, „se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată”, iar nu cu privire la modul de aplicare a legii. De altfel, după cum s-a precizat anterior, Curtea Constituțională respinge, ca inadmisibile, excepțiile de neconstituționalitate prin care, criticându-se lipsa unei dispoziții legale cu conținutul dorit de autorii excepțiilor, se urmărește interpretarea și modificarea legii.

În consecință, Înalta Curte reține că nu poate fi sesizată Curtea Constituțională pentru a se pronunța în legătură cu cereri pe care, potrivit legii sale de organizare și conform propriei jurisprudențe, Curtea Constituțională le consideră inadmisibile.

În raport cu toate cele precizate mai sus, în majoritate, Înalta Curte va respinge, ca inadmisibilă, cererea de sesizarea a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a sintagmei „de competența secției” din cuprinsul art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004.

*Față de cele ce preced, în consecință, Înalta Curte, cu majoritate, va dispune sesizarea Înaltei Curți, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, cu privire la întrebarea „În cazul infracțiunilor prevăzute de art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, dacă prin intrarea în vigoare a prevederilor art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004 încetează competența funcțională de a participa la ședința de judecată conform dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 pentru procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală, ori pentru alt procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție desemnat de conducătorul parchetului, conform art. 3 alin. (1) lit. c<sup>2</sup> din OUG nr.43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție”*

*De asemenea, cu majoritate, va dispune suspendarea soluționării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile.*

*Cu majoritate, va respinge cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a sintagmei „de competența secției” din textul art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 304/2004, formulată de apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...), având în vedere că se solicită interpretarea unui text legal, atribut exclusiv al instanțelor de judecată și, nu a se constata neconstituționalitatea acestui text legal, respectiv a sintagmei „de competența Secției instituită la nivelul Parchetului General”, aspect care va face și obiectul sesizării Înaltei Curți; calea de atac fiind cea prevăzută de lege, respectiv recursul.*

**PENTRU ACESTE MOTIVE  
ÎN NUMELE LEGII  
DISPUNE:**

**Cu majoritate,**

I. În baza art. 475 Cod procedură penală sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

*„În cazul infracțiunilor prevăzute de art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, dacă prin intrarea în vigoare a prevederilor art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004 încetează competența funcțională de a participa la ședința de judecată conform dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 pentru procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală, ori pentru alt procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție desemnat de conducătorul parchetului, conform art. 3 alin. (1) lit. c<sup>2</sup> din OUG nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție”*

În baza art. 476 alin. 2 Cod procedură penală suspendă soluționarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

II. Respinge, ca inadmisibilă, cererea de sesizarea a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a sintagmei „de competența secției” din cuprinsul art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004, formulată de apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...).

Cu drept de recurs în termen de 48 de ore de la pronunțare.

III. Cu citarea părților după pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

***Pronunțată în ședință publică, azi, 13 decembrie 2018.***

**JUDECĂTOR,**  
(...)

**JUDECĂTOR,**  
(...)

**MAGISTRAT ASISTENT,**  
(...)

**Cu opinia separată a doamnei judecător Rodica Aida Popa, în sensul:**

I. Respinge cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiune de drept:

*„În cazul infracțiunilor prevăzute de art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, dacă prin intrarea în vigoare a prevederilor art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004 încetează competența funcțională de a participa la ședința de judecată conform dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 pentru procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală, ori pentru alt procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție desemnat de conducătorul parchetului, conform art. 3 alin. (1) lit. c<sup>2</sup> din OUG nr.43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție”*

Respinge suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept

II. Admite cererea de sesizarea a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a sintagmei „de competența secției” din cuprinsul art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004, formulată de apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...).

**JUDECĂTOR,**

(...)

**Motivarea orală a opiniei separate**

*Cu opinia separată a doamnei judecător (...), în sensul, că se va respinge sesizarea Înaltei Curți, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, având în vedere că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de dispozițiile art. 475 Cod de procedură penală, respectiv chestiunea de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, prin participarea reprezentantului Ministerului Public, se referă la o problemă care nu antamează direct soluționarea pe fond.*

*Totodată, doamna judecător (...) va achiesa la practica constantă, în sensul neinterpretării unei dispoziții procedurale prin sintagma „chestiune de drept”, norma prevăzută în art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 207/2018 fiind clar și previzibil dispusă, chiar în lipsa normelor tranzitorii și, fiind de imediată aplicare. Prin urmare, nu se impune sesizarea Înaltei Curți, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, prin urmare, ca atare, implicit, va respinge suspendarea judecării cauzei până la*



*pronunțarea hotărârii prealabile, dat fiind faptul că nu este îndeplinită condiția impusă de dispozițiile art. 475 Cod de procedură penală.*

*Cu opinia separată a doamnei judecător (...), în sensul că se va admite cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a sintagmei „de competența secției” din textul art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 304/2004, formulată de apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...), din perspectiva normelor de constituționalitate, de previzibilitate și de claritate, având în vedere dispozițiile art. 1 alin. 5 din Constituția României, în ceea ce privește claritatea normei și art. 16 egalitatea în drepturi și art. 21 din același act normativ, accesul liber.*

Proces-verbal: Fiind prezenți în sala de judecată, apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...) și apărătorul ales al apelantului inculpat (...) au arătat că declară recurs împotriva soluției de respingere, cu majoritate, a cererii de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a sintagmei „de competența secției” din textul art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 304/2004, formulată de apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...).

#### **Motivarea scrisă a opiniei separate**

I. În opinie separată asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiune de drept:

*„În cazul infracțiunilor prevăzute de art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, dacă prin intrarea în vigoare a prevederilor art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004 încetează competența funcțională de a participa la ședința de judecată conform dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 pentru procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală, ori pentru alt procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție desemnat de conducătorul parchetului, conform art. 3 alin. (1) lit. c<sup>2</sup> din OUG nr.43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, în sensul respingerii, ca inadmisibilă, nefiind îndeplinită una din condițiile prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală.”*

În conținutul art. 475 din Codul de procedură penală, referitor la obiectul sesizării, legiuitorul a prevăzut în mod expres condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o asemenea sesizare și anume „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe

o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

Dispozițiile art. 476 din același cod prevăd procedura de judecată, în alineatul 1 fiind reglementată sesizarea în concreto a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în sensul că „Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție se face de către completul de judecată după dezbateri contradictorii, **dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 475**, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac. Dacă prin încheiere se dispune sesizarea, aceasta va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit dispozițiilor art. 475, punctul de vedere al completului de judecată și al părților.”

Așadar, în opinie separată considerăm că de esența sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție este necesar a fi făcut controlul de admisibilitate asupra condițiilor de sesizare, în raport, cu chestiunea formulată, respectiv *„În cazul infracțiunilor prevăzute de art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, dacă prin intrarea în vigoare a prevederilor art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004 încetează competența funcțională de a participa la ședința de judecată conform dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 pentru procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală, ori pentru alt procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție desemnat de conducătorul parchetului, conform art. 3 alin. (1) lit. c<sup>2</sup> din OUG nr.43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, în sensul respingerii, ca inadmisibilă, nefiind îndeplinită una din condițiile prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală.”*

Așa cum am arătat, potrivit dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală sunt statuate condițiile de sesizare a instanței supreme, pe care trebuie să le îndeplinească instanța care uzează de această instituție procesual penală.

Astfel, sunt reglementate mai multe condiții cumulative și anume acelea referitoare la faza procesuală a cauzei în care se ivește chestiunea de drept, felul instanței care poate sesiza și stadiul procesual al cauzei, natura juridică a chestiunii de drept, precum și aceea prin care să nu fi făcut obiectul vreunui din instrumentele juridice de rezolvare a problemei respective.

Altfel spus, este necesar ca acea cauză în care există o chestiune de drept ce urmează să fie supusă dezlegării să se afle „în cursul judecării”, respectiv instanța să fi fost sesizată, iar procesul se afle în curs de desfășurare; instanțele pe rolul cărora se afle o asemenea cauză să fie din cele expres și limitativ prevăzute de legiuitor, iar cauza respectivă să se găsească în ultima cale de atac – Înalta Curte de Casație și Justiție, curte de apel sau tribunal, investite cu soluționarea cauzei în ultimă instanță; chestiunea de drept supusă dezlegării să conducă la soluționarea pe fond a cauzei respective; condiția negativă, în sensul că, instanța supremă nu s-a pronunțat asupra problemei de drept, printr-o hotărâre prealabilă sau prin recurs în interesul legii.

În contextul prezentei sesizări, considerăm că, dosarul în care s-a formulat sesizarea, respectiv dosarul nr. (...) al Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția

penală are ca obiect apelurile declarate de (...), de apelanții inculpați (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) și (...), de apelanții părți civile (...), (...), (...) și (...) și de apelanta parte responsabilă civilmente (...) împotriva sentinței penale nr. 72 din data de 28 iunie 2018 a Curții de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru Cauze cu Minori și de Familie, pronunțată în dosarul nr. (...), și în consecință se află pe rolul Completului 9 al Secției Penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, circumscriindu-se felului instanței, respectiv „un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție și condiției în „cursul judecătii”, și anume a apelurilor mai sus menționate, așa cum prevăd dispozițiile art. 475 alin. 1 din Codul de procedură penală.

Totodată, sunt îndeplinite condițiile negative din norma mai sus invocată referitoare la faptul că Înalta Curte de Casație și Justiție asupra chestiunii de drept invocate nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

În opinie separată considerăm, însă, că nu este îndeplinită condiția referitoare la constatarea existenței unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei mai sus arătate, în raport cu chestiunea invocată și anume *„În cazul infracțiunilor prevăzute de art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, dacă prin intrarea în vigoare a prevederilor art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004 încetează competența funcțională de a participa la ședința de judecată conform dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 pentru procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală, ori pentru alt procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție desemnat de conducătorul parchetului, conform art. 3 alin. (1) lit. c<sup>2</sup> din OUG nr.43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, în sensul respingerii, ca inadmisibilă, nefiind îndeplinită una din condițiile prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală.”*

Legiuitorul român în conținutul dispozițiilor art. 88<sup>8</sup> alin.2 din Legea nr.207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial nr. 636 Partea I din 20 iulie 2018 a prevăzut că **„ Participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența secției se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de către procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei”.**

Totodată, norma mai sus invocată face parte din Secțiunea a 2<sup>1</sup> - a intitulată „Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție”, secțiune care cuprinde norme de organizare, competență, recrutare a procurorilor, revocare, atribuțiile pentru investigare.

De asemenea este de precizat faptul că Legea nr. 207 din 20 iulie 2018 nu conține norme tranzitorii.

Dispozițiile art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din actul normativ mai sus menționat reprezintă o normă cu caracter special, într-o lege ordinară, în raport cu norma generală, din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, cu modificările ulterioare, respectiv art. 67 al 3 cărui conținut este în sensul că „În procesele penale, la ședința de judecată, poate participa procurorul care a efectuat urmărirea penală sau alt procuror desemnat de conducătorul parchetului”.

În art. 3 alin. 1 lit. c<sup>2</sup> din Ordonanța de Urgență nr. 43 din 2002 privind Direcția Națională Anticorupție cu modificările ulterioare referitoare la atribuțiile acestui parchet se statuează că „participarea, în condițiile legii, la ședințele de judecată”, această prevedere fiind cuprinsă într-o lege cu caracter special.

În raport cu normele mai sus menționate, constatăm că dispozițiile art. 3 alin. 1 lit. c<sup>2</sup> din OUG nr. 43 din 2002 nu au fost modificate, iar sintagma conținută în dispoziția arătată „în condițiile legii” se fundamentează pe actuala reglementare cu caracter special, prevăzută de art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 207 din 2018, în sensul că participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența secției se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de către procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.

Totodată, constatăm că, în raport, cu dispozițiile exprese, concrete ale art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 207 din 2018, normă specială și ulterioară, față de art. 67 alin. 3 din Legea nr. 304 din 2004, pe calea interpretării sistematice, dar și teleologice a celor două norme, este incident și de imediată aplicare, în lipsa dispozițiilor tranzitorii, care să facă distincții între cauze aflate în curs de urmărire penală, în curs de judecată, pe etape procesuale în cadrul fazelor procesului penal, art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 207 din 2018.

Aplicarea imediată a dispozițiilor art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 207 din 2018 se fundamentează și pe regula de interpretare „unde legiuitorul nu distinge, nu trebuie să distingă interpretul”, or textul așa cum este reglementat „participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența secției se asigură...”, fără distincție, precizare este incident pentru orice cauză, fie instrumentată anterior de Direcția Națională Anticorupție, fie de Secția judiciară a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Așadar, în raport cu cele mai sus menționate, în opinie separată considerăm că dispozițiile art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 207 din 2018, așa cum sunt reglementate de legiuitor sunt de imediată aplicare, în lipsa normelor tranzitorii și nu necesită o interpretare, în scopul și modalitatea aplicării lor.

Inexistența unor norme tranzitorii conduce la aplicarea imediată a dispoziției pe care legiuitorul a reglementat-o fără a se face vreo distincție.

Atunci când legiuitorul a înțeles să prevadă norme tranzitorii, în conținutul acestora a menționat expres în funcție de distincțiile fazelor procesuale, care este procedura de urmat, cu toate aspectele sale, ceea ce nu este cazul în condițiile art.

88<sup>8</sup> alin. 2 din Codul de procedură penală.

De asemenea, considerăm, în opinie separată că pe calea sesizării, în condițiile art. 475 din Codul de procedură penală, întrebarea adresată „În cazul infracțiunilor prevăzute de art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, dacă prin intrarea în vigoare a prevederilor art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004 încetează competența funcțională de a participa la ședința de judecată conform dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 pentru procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală, ori pentru alt procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție desemnat de conducătorul parchetului, conform art. 3 alin. (1) lit. c<sup>2</sup> din OUG nr.43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, în sensul respingerii, ca inadmisibilă, nefiind îndeplinită una din condițiile prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală.”, **nu se circumscrie unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective.**

În acest sens invocăm jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală și anume decizia nr. 11 din 2 iunie 2014 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 503 din 7 iulie 2014 care a statuat că :...

„ Astfel admisibilitatea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată, atât în cazul în care vizează o normă de drept material, cât și atunci când privește o dispoziție de drept procesual, de împrejurarea ca interpretarea dată de instanța supremă să aibă consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei. Cu alte cuvinte, între problema de drept a cărei lămurire se solicită și soluția dată asupra acțiunii penale și/sau civile de către instanța pe rolul căreia se află cauza în ultimul grad de jurisdicție trebuie să existe o relație de dependență, în sensul că decizia Înaltei Curți pronunțată în procedura prevăzută de art. 476 și 477 din Codul de procedură penală să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii din procesul principal, cerința pertinentei fiind expresia utilității pe care rezolvarea de principiu a chestiunii de drept invocate o are în cadrul soluționării pe fond a litigiului.

Prin sintagma „soluționarea pe fond a cauzei” folosită de legiuitor în cuprinsul art. 475 din Codul de procedură penală pentru a desemna legătura obiectivă dintre chestiunea de drept supusă interpretării și procesul penal în curs trebuie astfel să se înțeleagă dezlegarea raportului juridic penal născut ca urmare a încălcării relațiilor sociale protegute prin norma de incriminare, inclusiv sub aspectul consecințelor de natură civilă, și nu rezolvarea unei cereri incidentale invocate pe parcursul judecării cauzei în ultimă instanță”...; în același sens fiind și decizia nr.19 /2014:

Printr-o altă decizie, respectiv decizia nr. 17/2014 din 1 septembrie 2014 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 691 din 22 septembrie 2014 a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București, Secția I penală în Dosarul nr. .../.../... (.../...) privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru

*dezlegarea chestiunii de drept referitoare la interpretarea dispozițiilor art. 215 alin. (8) din Codul de procedură penală, în sensul de a lămuri dacă în cursul urmăririi penale competența de a dispune asupra unor noi obligații pentru inculpat ori înlocuirea sau încetarea celor dispuse inițial revine judecătorului de drepturi și libertăți care a luat măsura sau, dimpotrivă, procurorului.”*

În considerentele deciziei mai sus menționate se arată că”...**Obiectul prezentei sesizări a instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile îl constituie stabilirea organului judiciar competent să dispună asupra modificării conținutului măsurii preventive a controlului judiciar, luată față de un inculpat, în cursul urmăririi penale, respectiv procurorul sau judecătorul de drepturi și libertăți, obiect ce reprezintă însă numai o chestiune incidentală de care nu depinde lămurirea cauzei pe fond.**

**Excepția de necompetență și stabilirea organului judiciar exced fondului cauzei, constituind un incident procesual prin care se desemnează care din cele două organe judiciare va trebui să judece, potrivit dispozițiilor legale...”**

*Prin decizia nr. 24 din 6 octombrie 2014 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul oficial, Partea I nr. 823 din 11 noiembrie 2014 a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de către Curtea de Apel București – Secția I penală în Dosarul nr. .../.../... privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept referitoare la admisibilitatea căii de atac a contestației formulate în temeiul art. 204 din Codul de procedură penală împotriva încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți se pronunță asupra plângerii, în temeiul art. 213 din Codul de procedură penală, împotriva ordonanței procurorului prin care s-a luat măsura controlului judiciar.”*

În considerentele deciziei mai sus menționate se statuează că „...În mod concret, între problema de drept a cărei lămurire se solicită și soluția dată asupra acțiunii penale de către instanța pe rolul căreia se află cauza în ultimul grad de jurisdicție trebuie să existe o relație de dependență, în sensul că decizia Înaltei Curți pronunțată în procedura prevăzută de art. 476-477 din Codul de procedură penală să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii din procesul principal.

Obiectul prezentei sesizări îl reprezintă problemele de drept care se circumscriu sferei normelor procesual penale referitoare la măsurile preventive. Clarificarea acestora nu ar putea influența decizia ce va fi luată, pe fondul cauzei, în condițiile în care Curtea de Apel București este chemată să se pronunțe asupra unei cereri privind revocarea măsurii controlului judiciar, măsură dispusă de procuror în faza procesuală a urmăririi penale ( a se vedea în acest sens Decizia nr. 11/2014, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din data de 7 iulie 2014 )...”

Prin decizia nr.5/2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completele pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 183 din 11 martie 2016 a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul București – Secția I penală, prin Încheierea din 27 mai 2016 pronunțată în Dosarul nr. .../.../..., prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarelor chestiuni de drept: "dacă contestația formulată în temeiul art. 341 alin. (9) din Codul de procedură penală are caracter devolutiv integral și dacă în urma judecării contestației formulate în temeiul art. 341 alin. (9) din Codul de procedură penală poate fi pronunțată și soluția prevăzută de art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. a) din Codul de procedură penală."

În considerentele deciziei mai sus menționate s-a statuat că „...Existența sau inexistența efectului devolutiv și limitele acestuia în cazul contestației ar putea, eventual, forma obiectul unor dezbateri doctrinare, însă rolul instanței supreme, stabilit de legiuitor în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile, „nu este de a oferi studii, note sau opinii consultative asupra unor probleme de drept generale sau ipotetice”, astfel cum în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală sunt clare și explicite, nejustificând o interpretare de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

....În jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor probleme de drept în materie penală s-a statuat că „sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție conform art. 475 din Codul de procedură penală trebuie efectuată doar în situația în care, în cursul soluționării unei cauze penale, se pune problema interpretării și aplicării unor dispoziții legale neclare, echivoce, care ar putea da naștere mai multor soluții. Interpretarea urmărește cunoașterea înțelesului exact al normei, clarificarea sensului și scopului acesteia, așa încât procedura prealabilă nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate.” ( Decizia nr. 5 din 10 februarie 2016, pronunțată în Dosarul nr. .../.../... HP/P )...

Or, prin sesizarea din prezenta cauză, întrebarea adresată „În cazul infracțiunilor prevăzute de art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, dacă prin intrarea în vigoare a prevederilor art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004 încetează competența funcțională de a participa la ședința de judecată conform dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 pentru procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală, ori pentru alt procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție desemnat de conducătorul parchetului, conform art. 3 alin. (1) lit. c<sup>2</sup> din OUG nr.43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție”, având în vedere și jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept mai sus arătată cu privire la condiția chestiunii de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, nu corespunde exigențelor de admisibilitate.

Mai mult, prin modul de formulare al întrebării s-ar interpreta efecte de aplicabilitate a unor dispoziții legale, ceea ce nu este de esența unei chestiuni de drept, așa cum am arătat în jurisprudența constantă referitoare la condiția chestiunii de drept.

De altfel, interpretarea încetării efectelor de aplicare a unei competențe funcționale statuată într-o dispoziție legală, ca urmare a intrării în vigoare a unei norme, nu este de esența interpretării pe calea mecanismului de asigurare a unei practici unitare, întrucât este o chestiune de aplicare a legii, așa încât considerăm, în opinie separată că se impunea respingerea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiune de drept:

*„În cazul infracțiunilor prevăzute de art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, dacă prin intrarea în vigoare a prevederilor art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004 încetează competența funcțională de a participa la ședința de judecată conform dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 pentru procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală, ori pentru alt procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție desemnat de conducătorul parchetului, conform art. 3 alin. (1) lit. c<sup>2</sup> din OUG nr.43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție”*

**În raport cu cele mai sus menționată, în opinie separată considerăm că se impunea respingerea suspendării judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept, ca urmare a inadmisibilității sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, în ceea ce privește întrebarea formulată și anume „În cazul infracțiunilor prevăzute de art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, dacă prin intrarea în vigoare a prevederilor art. 88<sup>8</sup> alin. (2) din Legea nr. 304/2004 încetează competența funcțională de a participa la ședința de judecată conform dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 pentru procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală, ori pentru alt procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție desemnat de conducătorul parchetului, conform art. 3 alin. (1) lit. c<sup>2</sup> din OUG nr.43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție”.**

**II. În opinie separată considerăm că se impunea admiterea cererii de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a sintagmei „de competența secției” din textul art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 304/2004, formulată de apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...).**

Astfel, în raport, cu susținerile orale ale cererii de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a sintagmei „de competența secției” din textul art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 304/2004 formulată de apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...), în raport, cu art. 1 alin. 5, art. 20 din Constituția României, coroborat cu art. 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului,



considerăm că erau îndeplinite condițiile prevăzute de art. 29 din Legea nr. 47/1992 republicată.

În conținutul art. 29 din Legea nr. 47/1992 republicată, legiuitorul a statuat că:  
„(1) Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia.

(2) Excepția poate fi ridicată la cererea uneia dintre părți sau, din oficiu, de către instanța de judecată ori de arbitraj comercial. De asemenea, excepția poate fi ridicată de procuror în fața instanței de judecată, în cauzele la care participă.

(3) Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.

(4) Sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți. Dacă excepția a fost ridicată din oficiu, încheierea trebuie motivată, cuprinzând și susținerile părților, precum și dovezile necesare. Odată cu încheierea de sesizare, instanța de judecată va trimite Curții Constituționale și numele părților din proces cuprinzând datele necesare pentru îndeplinirea procedurii de citare a acestora.

(5) Dacă excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1), (2) sau (3), instanța respinge printr-o încheiere motivată cererea de sesizare a Curții Constituționale. Încheierea poate fi atacată numai cu recurs la instanța imediat superioară, în termen de 48 de ore de la pronunțare. Recursul se judecă în termen de 3 zile.”

În contextul concret al cauzei, considerăm, în opinie separată că sunt îndeplinite toate condițiile legale pentru sesizarea Curții Constituționale în vederea interpretării sintagmei „de competența secției” din conținutul art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 207/2018, din perspectiva normelor constituționale menționate și ale Convenției pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului.

Astfel, excepția de neconstituționalitate a unei dispoziții din lege, în condițiile mai sus arătate a fost invocată în calea apelului exercitat în dosarul nr. .../.../... al Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală ce are ca obiect apelurile declarate de (...), de apelanții inculpați (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) și (...), de apelanții părți civile (...), (...), (...) și (...) și de apelanta parte responsabilă civilmente (...) împotriva sentinței penale nr. 72 din data de 28 iunie 2018 a Curții de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru Cauze cu Minori și de Familie, pronunțată în dosarul nr. .../.../..., și în consecință se află pe rolul Completului 9 al Secției Penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, deci în fața unei instanțe judecătorești, de către apărătorului apelantului inculpat (...), având legătură cu soluționarea cauzei, fiind îndeplinite cerințele din alineatele 1 și 2 ale art. 29 din Legea nr. 47/1992 republicată.

De asemenea, sintagma „de competența secției” din conținutul art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Lega nr. 207/2018 nu a fost declarată neconstituțională printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale, așa încât este îndeplinită și condiția negativă cuprinsă în alineatul 3 al art. 29 din Legea nr. 47/1992 republicată.

Revenind asupra condiției din alineatul 1 al art. 29 din Legea nr. 47/1992 republicată, respectiv aceea referitoare la legătura cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia, constatăm, în opinie separată că excepția de neconstituționalitate invocată în ceea ce privește interpretarea sintagmei „de competența secției”, în ce privește participarea la ședințele de judecată ale procurorilor din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de către procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei, are legătură cu participarea la procesul penal a procurorului, ca organ judiciar, participant, potrivit art. 29 cu referire la art. 30 lit. b) din Codul de procedură penală.

Participarea procurorului în ședințele de judecată, în faza apelului este obligatorie, asigurând respectarea îndeplinirii principiilor legalității, contradictorialității, nemijlocirii și oralității, prin respectarea garanțiilor părților în procesul penal, potrivit dispozițiilor art. 420 alin. 3, 6, 7, 11 din Codul de procedură penală.

Astfel, prin sintagma considerată apreciată ca neclară din conținutul normei mai sus menționate, cu privire la participarea procurorului din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de către procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei, pot fi aduse atingeri garanțiilor părților în cadrul procesului penal, în ceea ce privește soluționarea cauzei, atât pe parcursul procesului, cât și în faza dezbaterilor.

Actuala reglementare a art. 29 alin. 1 din Legea nr. 47/1992 republicată, în ceea ce privește condiția „**are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia**” este permisivă și mai largă ( pe calea interpretării extensive ) în a interpreta și aplica această condiție atunci când se ridică o excepție de neconstituționalitate și conferă o garanție celor care ridică excepții de neconstituționalitate.

În reglementarea anterioară a art. 23 alin. 2 din Legea nr. 47/1992 la momentul adoptării sale, așa cum a fost publicată în Monitorul Oficial, Partea I din 22 mai 1992 conținutul acestuia era următorul:

„Dacă în cursul judecății instanța din oficiu sau una dintre părți invocă neconstituționalitatea unei prevederi dintr-o lege sau ordonanță **de care depinde judecarea cauzei**, excepția ridicată se trimite Curții Constituționale spre a se pronunța asupra constituționalității acelei prevederi.”

Așadar, actuala formă a condiției mai sus menționate, permite controlul de admisibilitate a cererii de sesizare a Curții Constituționale, din perspectiva legăturii cu soluționarea cauzei și a unor dispoziții legale dar și a unor sintagme, din

Așadar, actuala formă a condiției mai sus menționate, permite controlul de admisibilitate a cererii de sesizare a Curții Constituționale, din perspectiva legăturii cu soluționarea cauzei și a unor dispoziții legale dar și a unor sintagme, din conținutul acestora care să afecteze soluționarea cauzei, așa cum este și cazul excepției de neconstituționalitate a sintagmei „de competența secției” din conținutul art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 207/2018.

Altfel spus, excepția de neconstituționalitate invocată în condițiile mai sus arătate de către apărătorului apelantului inculpat (...) se circumscrie condiției are legătură cu soluționarea cauzei, fără să depindă judecarea cauzei, așa cum era în reglementarea anterioară, întrucât nu antamează pronunțarea unei soluții, din cele prevăzute de lege, dar are legătură cu soluționarea cauzei.

În opinie separată, considerăm că examenul de constituționalitate din punct de vedere al condițiilor prevăzute de art. 29 din Legea nr. 47/1992 republicată, în raport cu excepția invocată, a fost făcut nu formal, ci din perspectiva legăturii reale cu soluționarea apelului apelantului inculpat (...), întrucât participarea procurorilor în condițiile art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 207/2018 în cauzele de competența secției, au legătură cu soluționarea cauzei, prin garanțiile pe care procurorul le are nu numai din perspectiva acuzării, dar și a apărării respectării principiile enunțate și care asigură un proces penal echitabil și cu respectarea principiului egalității armelor și jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

Așadar, nu se poate susține că excepția de neconstituționalitate invocată nu întrunește condiția statuată în art. 29 alin. 1 din Legea nr. 47/1992, întrucât nu ar avea legătură cu soluționarea cauzei.

Mai mult, nu se pot susține argumentele că pe calea excepției invocate s-ar tinde la o modificare legislativă, Curtea Constituțională urmând a fi legiuitor pozitiv, întrucât jurisprudența Curții Constituționale ne relevă faptul că aceasta și-a extins controlul de constituționalitate pe calea deciziilor interpretative, care fac parte din blocul de constituționalitate incident direct, ca precedent judiciar în aplicarea efectivă de către instanțele de judecată, inclusiv și de Înalta Curte de Casație și Justiție.

În acest sens invocăm, cu titlu exemplificativ decizia nr. 405 din 15 iunie 2016 a Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 517 din 8 iulie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 246 din Codul penal din 1969, ale art. 297 alin. (1) din Codul penal și ale art. 13<sup>2</sup> din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că dispozițiile art. 246 alin. (1) din Codul penal din 1969 și ale art. 297 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care prin sintagma „îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinește prin încălcarea legii” și a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceiași autori, în același dosare și constată că dispozițiile art. 13<sup>2</sup> din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea,

descoperirea și sancționarea faptelor de corupție sunt constituționale în raport de criticile formulate.

Pe de altă parte, nu se pot susține nici argumentele că instanța de contencios constituțional, respinge, ca inadmisibile, excepțiile de neconstituționalitate prin care, pe calea excepțiilor invocate se urmărește interpretarea și modificarea legii, întrucât jurisprudența relativ recentă a Curții Constituționale privind pronunțarea de decizii interpretative, infirmă asemenea susțineri.

În opinie separată considerăm, că excepția de neconstituționalitate invocată cu privire la sintagma „de competența instanței” din conținutul art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 207/2018 așa cum a fost susținută de apărătorul apelantului inculpat (...) în corelație cu art. 1 alin. 5, art. 20 din Constituția României și art. 7 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului se circumscrie controlului de constituționalitate în condițiile art. 29 alin. 1, 2, 3 din Legea nr. 47/1992 republicată și nu contravine nici art. 2 alin. 3 din același act normativ, întrucât odată sesizată Curtea Constituțională își verifică admisibilitatea sesizării și se pronunță cu privire la constituționalitate, dând și decizii interpretative fie a unor norme, sau sintagme, cărora le asigură interpretarea din perspectiva dispozițiilor Constituției României.

În opinie separată consider, potrivit art. 29 alin. 4 din Legea nr. 47/1992 că în ceea ce privește opinia asupra excepției de neconstituționalitate invocată este admisibilă prin prisma dispozițiilor constituționale invocate.

Astfel, instanța de contencios constituțional referitor la art. 1 alin. 5 din Constituția României, privind calitatea legii are o jurisprudență consolidată din care exemplificăm: Decizia Curții Constituționale nr. 61/2018 publicată în M. Of. nr. 204 din 6 martie 2018 în care arată că respectarea standardelor de claritate și predictibilitate a legii a devenit o cerință de rang constituțional.

Astfel, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că autoritatea legiuitoare, parlamentul sau Guvernul, după caz, are obligația de a edicta norme care să respecte trăsăturile ( de exemplu, Decizia nr. 562 din 19 septembrie 2017, publicată în M. Of. nr. 838 din 23 octombrie 2017, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în M. Of. nr. 584 din 17 august 2010, Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în M. Of. nr. 579 din 16 august 2011 și Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2010, publicată în M. Of. nr. 53 din 23 ianuarie 2012 ).

Totodată, instanța de control constituțional a constatat că, deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, prin reglementarea acestora, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare ( Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în M. Of. nr.

116 din 15 februarie 2012 și Decizia nr. 445 din 16 septembrie 2014, publicată în M. Of. nr. 790 din 30 octombrie 2014 ).

Prin Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014 (...) publicată în M. Of. nr. 123 din 19 februarie 2014, Curtea Constituțională a sancționat paralelismul legislativ, constatând încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție (...) ( considerentul 107 ).

În conformitate cu Decizia nr. 619/2016 ( publicată în M. Of. nr. 6 din 4 ianuarie 2017 ), legea trebuie să întrunească cele trei cerințe de calitate care rezultă din art. 1 alin. (5) din Constituție – claritate, precizie și previzibilitate (...). Curtea a stabilit că cerința de claritate a legii, vizează caracterul neechivoc al obiectului reglementării, cea de precizie se referă la exactitatea soluției legislative alese și a limbajului folosit, în timp ce previzibilitatea legii privește scopul și consecințele pe care le antrenează ( Decizia nr. 183 din 2 aprilie 2014, publicată în M. Of. nr. 381 din 22 mai 2014 ( considerentul 40 ).

Or, sintagma „de competența secției” din conținutul art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 207/2018 nu întrunește cele trei cerințe de calitate care rezultă din art. 1 alin. (5) din Constituția României, așa cum a statuat Curtea Constituțională în deciziile menționate, prin prisma inexistenței vreunei distincții și a felului competenței secției, în raport, cu cauzele acesteia și participarea procurorilor, precum și asigurarea respectării garanțiilor părților și principiilor ce guvernează procesul penal, în faza judecării, încât încalcă standardele stabilite de instanța de contencios constituțional.

De asemenea, consider, că sintagma arătată din norma menționată ar contraveni corelativ și în subsidiar celei invocate de către autorul excepției privind art. 1 alin. (5) din Constituția României și cu art. 16 din Constituția României referitor la egalitatea în drepturi a cetățenilor în fața legii, respectiv a unei legi clare, precise și previzibile, și art. 21 din Constituția României, accesul liber la justiție, cu referire la dreptul părților la un proces echitabil, precum și art. 7 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului, potrivit art. 20 alin. 2 din Constituția României.

În raport cu argumentele expuse, în opinie separată considerăm că se impunea admiterea cererii de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a sintagmei „de competența secției” din textul art. 88<sup>8</sup> alin. 2 din Legea nr. 304/2004, formulată de apărătorul ales al apelantului intimat inculpat (...).

## **JUDECĂTOR**

(...)

Red și tehnored. (...).